

İç güzelliği nedir? Nasıl kazanılır?

Derya Cam: İç güzelliği nedir? Nasıl kazanılır?

MÂNÂ OLARAK İÇ GÜZELLİĞİ

İç güzelliği; ruh güzelliği, huy ve ahlâk güzelliği, İslâm ahlâkını özümsemiş olma özelliğine mecâzî olarak verilen isimdir. Duygular İslâm ahlâkı ile yoğrulunca, ortaya çıkan ruhî manzara iç güzelliğidir. Dış güzelliğinden insanın fizikî güzelliği kast edilirse de, iç güzelliğinden insanın iç organlarının güzelliği değil, ruh güzelliği kast edilir.

Çünkü iç organlarımızı da, dış organlarımızı da Cenab-ı Allah güzel yaratmıştır. İç güzelliği bu yaratılışa razı olmak, güzel görmek, güzel düşünmek, güzel bilmektir. Allah'ı çirkin yaratmakla itham etmemektir, hoşumuza gitmeyen bir durum olduğunda sabretmek ve yaratılışın ve takdirin netice itibariyle güzel olduğuna teslim olmaktır. Allah'a küsmekten kaçınmaktır.

İÇ GÜZELLİĞİ NEDEN ÖNEMLİDİR?

İç güzelliği insan nezdinde makbul olduğu gibi, Allah nezdinde de makbuldür. Peygamber Efendimiz (asm), "Allah sizin dış görünüşünüze ve mallarınıza bakmaz. O sizin kalplerinize ve amelinize nazar eder."1 buyuruyor. Keza iç güzelliği dünya işleri için aranan bir özellik olduğu gibi, ahiret işleri için de aranan bir özelliktir. Müslüman'ın dünyasında geçerli bir akçe olduğu gibi, kâfirin dünyasında da geçerli bir akçedir. İç güzellik dilini anlamayan ve sevmeyen yoktur. Kuşlar, böcekler, hayvanlar anladığı gibi, çiçekler de, bitkiler de anlıyor. Su ve hava gibi mevcudat da anlıyor.

İyi ahlâkın tamamı iç güzelliğini tarif ettiği gibi, kötü ahlâk da huysuzluğu, iç çirkinliğini tarif ediyor. Meselâ cimrilik bir iç çirkinliğidir. Cömertlik ise iç güzelliğidir. İyi ahlâktır. İsrâfçılık bir iç çirkinliği iken, tutumlu olmak bir iç güzelliğidir.

Her bir iç güzelliğinin iki çirkin sureti vardır. Biri ifrat, diğeri tefrit! İfrat da, tefrit de iç çirkinliğinin resmidir. İyi huyların orta hali iç güzelliğidir. Meselâ iffetli olmak bir iç güzelliği ise; bu güzelliğin ifrat derecede çirkin sureti humud (helâline karşı da

ilgisiz olmak); tefrit derecede çirkin sureti ise fuhuştur.

EMSALSİZ BİR İÇ GÜZELLİĞİ ÖRNEĞİ

Mekke'nin fethinden sonra İslâmiyet'i araştırması için iki ay süre isteyen ve kendisine dört ay süre verilen, fakat henüz müşrik bulunan Safvan bin Ümeyye, Huneyn Savaşında ücreti mukabilinde kırılan kılıçları tamir etti. Savaştan zaferle çıkılınca, Safvan ganimetler arasında hayran biçimde dolaşmaya başladı.

O sırada Peygamber Efendimiz de (asm) Cirane'de toplanan ganimet malları arasında dolaşıyor ve onları sahabeleri arasında dağıtmayı planlıyordu. Safvan'ın müşriklerden kalan develere, davarlara ve ganimet mallarına gıpta ile uzun uzun bakıp durduğunu fark etti.

“Ey Safvan! Pek mi hoşuna gitti?” buyurdu.

Safvan kendini toparlayarak:

“Ha... Evet!” diyebildi.

Peygamber Efendimiz (asm):

“O vadi, içindekilerle beraber senindir!” buyurdu.

Safvan şaşırıldı. Safvan gözlerine inanamadı. “Nasıl yani?” diyecek oldu. Bu emsalsiz iç güzelliği karşısında Safvan teslim oldu. “Böyle cömertlik ancak Peygamber'de olur!” demekten kendini alamadı. Şehadet getirerek Müslüman oldu.

İÇ GÜZELLİĞİ NASIL KAZANILIR?

İç güzelliğini emreden Cenab-ı Allah olduğuna göre, iç güzelliği Allah'ın emirleriyle kazanılır. İnsanın her ahlâk alanında iç güzelliğine sahip olmasını beklemek gerçekçi olmaz. İnsan hatadan beri olmaz. Her iyi insanın bir çirkin yönü vardır. Yüzde elli bir ölçüsü ile hareket etmek en iyisidir. Ki bu mahşer ölçüsüdür. Yani yüzde elli bir nispetinde iç güzelliğine sahip insanı iyi bilmeliyiz.

Esasen kötü insan yoktur. İyi veya kötü huy vardır. İyi huyların karması olan iç güzelliği imanla, ibadetle, yanlışını fark edip tövbe ederek, kötülüklerden ve haramlardan uzak yaşamakla ve sabırla zamanla kazanılır.

GÜNÜN DUÂSI

Ey asi kullarına halîm olan! Ey şakir kullarına kerim olan! Ey muttaki kullarına

*rahim olan Allah'ım! Ahlâkımı ahlâk-ı hasene ile tezyin eyle! İç güzelliğimi arttır!
Huylarımı güzelleştir! Edebimi adab-ı İslâmiye ile süsle! Âmin.*

Dipnotlar:

1- Müslim, Birr, 33; İbn Mâce, Zühd, 9; Ahmed b. Hanbel, 2/285, 539.